

Guia docent de l'assignatura "Dret constitucional"

2011/2012

Codi: 100490

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500258 Relacions laborals	806 Graduat en Relacions Laborals	FB	1	1

Contacte

Nom : Juan Carlos Gavara de Cara

Email : JuanCarlos.Gavara@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: No

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

L'assignatura Dret Constitucional no requereix d'uns coneixements o requisits previs al tractar-se d'una assignatura de primer curs del Grau de Relacions Laborals, però es recomanable repassar coneixements adquirits al Batxillerat relacionats amb les matèries històriques, polítiques, jurídiques o d'actualitat desenvolupades a l'àmbit de les Ciències Socials.

Objectius i contextualització

Es tracta d'una assignatura de primer curs, primer semestre, per tant, de formació bàsica.

La seva contextualització esdevé a partir de la Constitució Espanyola de 1978 i la seva consideració com a norma jurídica i norma jurídica suprema del nostre ordenament jurídic. La Constitució pot ser estudiada des de diferents disciplines, tals com la Ciència Política, la Filosofia, la Sociologia i la Història. El Dret Constitucional fa un apropament metodològic jurídic que inclou: la Constitució com a norma de normes, les fonts del Dret, les institucions de l'Estat, els drets i llibertats dels ciutadans i l'estructura d l'Estat.

L'assignatura proporciona els coneixements bàsics relatius a la construcció del nostre sistema democràtic des del punt de vista jurídic. Dins d'aquest marc, es tracta que els siguin capaços de comprendre de forma crítica l'estructura constitucional del sistema polític i de l'ordenament jurídic entorn a tres conceptes bàsics en aquesta assignatura: qui té el poder (la legitimitat del poble), com s'exerceix el poder (la divisió de poders) i per a què s'exerceix el poder (la defensa i la garantia dels drets dels ciutadans).

Per tant, els objectius de l'assignatura són:

- Proporcionar coneixements bàsics del Dret Constitucional espanyol.
- Comprendre la gènesi històrica de la Constitució i la seva contribució a la implantació de la democràcia a Espanya.
- Contextualitzar la Constitució espanyola en el Dret Comparat, en particular el marc europeu.
- Assolir coneixements teòrics sobre la legitimitat del poder, divisió dels poders, exercici i garantia dels drets dels ciutadans i estructura territorial de l'Estat.
- Demostrar els coneixements teòrics a través de treballs escrits i presentacions orals.

Competències i resultats d'aprenentatge

1680:E01 - Identificar les bases de les principals àrees de relació jurídica i d'organització en el camp del treball humà.

1680:E01.05 - Identificar els principis estructurals de l'estat com a estat social i democràtic de dret.

1680:E02 - Identificar, analitzar i resoldre els problemes i les situacions complexes des d'una perspectiva interdisciplinària (econòmica, històrica, jurídica, psicològica, sociològica).

1680:E02.03 - Analitzar i resoldre els problemes i les situacions del sistema constitucional de drets fonamentals (elements configuradors, mecanismes de defensa i garantia).

1680:T01 - Treballar de manera autònoma.

1680:T01.00 - Treballar de manera autònoma.

1680:T02 - Organitzar i gestionar la planificació del temps.

1680:T02.00 - Organitzar i gestionar la planificació del temps.

1680:T07 - Comunicar i defensar un projecte oralment.

1680:T07.00 - Comunicar i defensar un projecte oralment.

1680:T11 - Treballar en equip.

1680:T11.00 - Treballar en equip.

Continguts

TEMA 1. L'ESTAT CONSTITUCIONAL

L'Estat: concepte i elements constitutius. La Constitució: concepte i evolució històrica. La Constitució Espanyola de 1978: procediment d'elaboració i característiques generals. Els principis estructurals: L'Estat social democràtic i de Dret.

TEMA 2: LES FONTS DEL DRET (I)

Concepte de font del Dret i estructura de l'Ordenament jurídic. Principis de relació entre normes i principis de relació entre ordenaments. La autonomia dels particulars en la creació de normes.

TEMA 3: LES FONTS DEL DRET (II)

La Constitució com a norma: supremacia i garanties. La llei. Les normes amb rang de llei: el decret- llei i el decret-legislatiu. El reglament. Els Tractats internacionals. El Dret comunitari.

TEMA 4: ELS ÒRGANS CONSTITUCIONALS (I)

Característiques generals del sistema institucional espanyol. La Corona. Les Corts Generals. El President i el seu Govern.

TEMA 5: ELS ÒRGANS CONSTITUCIONALS (II)

El Tribunal Constitucional: composició, funcions, procediments i resolucions. El Poder Judicial: funcions i principis constitucionals de l'Administració de Justícia, posició i estatut dels jutges, el Consell General del Poder Judicial. El Ministeri Fiscal.

TEMA 6: L'ESTAT DE LES AUTONOMIES

El model d'Estat autonòmic. Els Estatuts d'Autonomia i la distribució de competències: especial referència a les competències en matèria laboral. Les fonts del dret de les CCAA. El sistema institucional de les CCAA. Les relacions entre Estat-CCAA i entre CCAA: el conflicte de competències.

TEMA 7: ELS DRETS FONAMENTALS

Evolució, caracterització i classificació. Titularitat, destinataris i objecte de protecció. Regulació normativa,

exercici i límits. La eficàcia dels drets front els poders públics i els particulars. Els drets i llibertats a l'àmbit laboral.

TEMA 8: LES GARANTIES DELS DRETS FONAMENTALS

El Defensor del Poble i equivalents autonòmics. El recurs d'empara ordinari. El recurs d'empara constitucional. La protecció internacional.

Metodologia

El procés d'aprenentatge es centra en el treball de l'estudiant, qui aprèn treballant, essent la missió del professorat ajudar-lo en aquesta tasca subministrant-li informació i mostrant-li les fonts on es pot aconseguir. El desenvolupament de la docència de l'assignatura i de la formació de l'estudiant es fonamenta en les següents activitats:

1. Activitats dirigides:

1.1 Classes magistrals: on l'estudiant assoleix les bases conceptuals de la matèria i seu el marc jurídic normatiu i jurisprudencial. Les classes magistrals són les activitats en les quals s'exigeix menys interactivitat a l'estudiant i estan concebudes com un mètode fonamentalment unidireccional de transmissió de coneixements del professor a l'alumne.

1.2. Classes pràctiques: on els estudiants analitzen i resolen juntament amb el professor casos pràctics prèviament elaborats. La base del treball pràctic és la comprensió i aplicació crítica de la normativa i jurisprudència relacionades amb el contingut essencial explicat a les classes teòriques.

2. Activitats supervisades:

Es tracta d'activitats que els estudiants desenvoluparan en aula, amb la supervisió i suport del professor. Es tracta de l'elaboració d'algun supòsit pràctic en aula, d'algunes fitxes de sentències i/o normativa o bé de la realització d'esquemes o escrits de redacció desenvolupada d'alguns epígrafs de l'assignatura o de lectures complementàries de monografies o articles doctrinals.

3. Activitats autònomes:

3.1. Elaboració de documents d'activitats pràctiques: que seran lliurades i analitzades a l'aula. Es tracta de casos pràctics proposats amb l'antelació suficient pel professor o bé de l'elaboració de recensions crítica de llibres i lectures o fitxes de jurisprudència, normativa o de pel·lícules.

3.2. Cerca de bibliografia i jurisprudència instrumental per a la resolució dels casos pràctics. En algun o alguns casos els estudiants hauran de fer la cerca autònoma de la documentació

Activitats formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	30	1.2	1680:E01.05 , 1680:E02.03 , 1680:T01.00 , 1680:T07.00 , 1680:T11.00 , 1680:T02.00
Classes pràctiques	10	0.4	1680:E01.05 , 1680:E02.03 , 1680:T02.00 , 1680:T07.00 , 1680:T11.00 , 1680:T01.00
Tipus: Supervisades			
Elaboració de fitxes, de pràctiques i d'esquemes o escrits	5	0.2	1680:E01.05 , 1680:T11.00 , 1680:E02.03 , 1680:T01.00 , 1680:T07.00 , 1680:T02.00

Tipus: Autònomes				
Estudi. Redacció de treballs. Lectura de textos. Cerca de documentació i bibliografia.	65	2.6	1680:E01.05 , 1680:T11.00 , 1680:T07.00 , 1680:E02.03 , 1680:T01.00 , 1680:T02.00	

Avaluació

Les competències d'aquestes matèries seran avaluades mitjançant: exàmens, la presentació de treballs individuals i en grup que podrà ser oral o per escrit.

El sistema d'avaluació tindrà en compte:

- La realització de treballs (informes, recensions, escrits jurídics, dictàmens, casos pràctics...) tindran un pes global entre el 30% i el 40%.
- Les presentacions públiques de treballs tindran un pes global aproximat entre el 20% i el 30%.
- Les proves escrites tindran un pes global aproximat entre el 30 % i el 50%. Entre elles, es farà un examen final de tota l'assignatura per a comprovar l'adquisició global de les competències, habilitats i coneixements)

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova escrita Examen Final	30-50%	2	0.08	1680:E01.05 , 1680:E02.03 , 1680:T01.00 , 1680:T07.00 , 1680:T11.00 , 1680:T02.00
Prova escrita Examen Parcial (Final Part 1)	30-50%	2	0.08	1680:E01.05 , 1680:E02.03 , 1680:T01.00 , 1680:T07.00 , 1680:T11.00 , 1680:T02.00
Realització de Treball o recensió sobre lectures monogràfiques o control de lectures	30-40%	20	0.8	1680:E01.05 , 1680:E02.03 , 1680:T02.00 , 1680:T07.00 , 1680:T11.00 , 1680:T01.00
Realització de pràctiques: correcció i avaluació a Aula. Avaluació continuada	30-40%	16	0.64	1680:E01.05 , 1680:T01.00 , 1680:T02.00 , 1680:T07.00 , 1680:T11.00 , 1680:E02.03

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA I MATERIALS

A) Manuals de referència:

- * ÁLVAREZ CONDE, E. Curso de Derecho Constitucional, 2 vols, Tecnos, Madrid.
- * ARAGÓN REYES, M. (ed.) Temas básicos de Derecho Constitucional, Civitas, Madrid.
- * APARICIO PÉREZ, M.A. (dir.)- BARCELÓ, M., Manual de Derecho Constitucional, Atelier, Barcelona.
- * BALAGUER CALLEJÓN, F (y otros) Derecho Constitucional, 2 vols., Tecnos. Madrid.
- * FOSSAS, E.- PÉREZ FRANCESC, J.LI. Lliçons de Dret Constitucional, Proa, Barcelona.
- * MOLAS, I. Derecho Constitucional, Tecnos. Madrid.

* PÉREZ ROYO, J. Curso de Derecho Constitucional, Marcial Pons, Madrid.

B) Textos Legals:

* CARRERAS SERRA, F.- GAVARA, J.C. Leyes políticas, Aranzadi, Pamplona.

* ALBERTÍ, E- GONZALEZ, M. Leyes políticas del Estado, Civitas, Madrid.

C) Comentaris a la Constitució

* CASAS BAAMONDE, M.E.- RODRIGUEZ-PIÑERO, M., Comentarios a la Constitución, Wolters Kluwer, 2008

* GARRIDO FALLA, F. (dir.) Comentarios a la Constitución. Civitas, Madrid.

* ALZAGA VILLAAMIL, O. Comentarios a la Constitución Española Edersa, Madrid.

Enllaços web:

<http://www.der.uva.es/constitucional/verdugo/matriz.htm> Materials de Dret Constitucional.

<http://www.iustel.com> Informació normativa, jurisprudencial i doctrinal.

www.westlaw.es. Base de dades westlaw.